

דברות קודש

מאת
ב"ק מרן אדמו"ר שליט"א

פרשת מצודע - שנת הגדול

נאטא

©
כל הזכויות שמורות
ל'איגוד חסידי בוסטון' {ע"ד}
שע"י קהל 'קדושת פינחס' באסטאן
רח' נועם אלימלך 2 ביתר עילית.

להנצחות לדגל שמחה
או לעילוי נשמת
ניתן לשלוח מייל:

A0799326426@GMAIL.COM

058-325-4668

עיצוב וסדר:
א.י.ש. אשדוד
0527627127

פרשת מצורע - שבה"ג

עד שישרפו, משתנה עורו ויצטרע, ויהיה מובדל ומפורסם לבדו, עד שלא יתעסק בשיחת הרשעים שהוא הליצנות ולשון הרע, ועל עניין זה מזהיר בתורה ואומר השמר בנגע הצרעת, זכור את אשר עשה ה' אלהיך למרים בדרך. הרי הוא אומר התבוננו מה אירע למרים הנביאה, שדיברה באחיה שהיתה גדולה ממנו בשנים, וגידלתו על ברכיה, וסכנה בעצמה להצילו מן הים, והיא לא דברה בגנותו, אלא טעתה שהשותו לשאר נביאים, והוא לא הקפיד על כל הדברים האלו שנאמר והאיש משה ענו מאד, ואע"פ כן, מיד נענשה בצרעת, קל וחומר לבני אדם הרשעים הטפשים שמרבים לדבר גדולות ונפלאות.

לפיכך ראוי למי שרוצה לכוין אורחותיו, להתרחק משיבתן ומלדבר עמהן, כדי שלא יתפס אדם ברשת רשעים וסכלותם, וזה דרך ישיבת הלצים הרשעים, בתחילה

וידבר יהוה אל משה לאמר, זאת תהיה תורת המצרע ביום טהרתו והובא אל הכהן (ויקרא יד א - ב).

איתא ברמב"ם בהלכה אחרונה של הלכות טומאת צרעת (הל' טומאת צרעת טו י), שהצרעת הוא שם האמור בשותפות כולל עניינים הרבה שאין דומין זה לזה, שהרי לובן עור האדם קרוי צרעת, ונפילת קצת שיער הראש או הזקן קרוי צרעת, ושינוי עין הבגדים או הבתים קרוי צרעת. וזה השינוי האמור בבגדים ובבתים, ומה שקראתו תורה צרעת בשותפות השם אינו ממנהגו של עולם, אלא אות ופלא היה בישראל כדי להזהירן מלשון הרע, שהמספר בלשון הרע משתנות קירות ביתו, אם חזר בו יטהר הבית, אם עמד ברשעו עד שהותץ הבית, משתנין כלי העור שבביתו שהוא יושב ושוכב עליהן, אם חזר בו יטהרו, ואם עמד ברשעו עד שישרפו, משתנין הבגדים שעליו, אם חזר בו יטהרו, ואם עמד ברשעו

מפרשתן כי הנגעין באין על ג' עבירות. א' על לה"ר שכן פירש"י (שם יד, ד) למה קרבנו צפרים לפי שעושיין מעשה פטיט כו'. הב' הוא, על גסות הרוח שנאמר ולקח למטהר עץ ארז ואזוב, פירש"י (שם) שאם הגביה עצמו כארז ישפיל עצמו כאזוב. הג' הוא, על צרות העין שנאמר (שם יד, לה) ובא אשר לו הבית ותנא דבי רבי ישמעאל זה שייחד ביתו לו כו' (ערכין טז).

וזקני הרה"ק רבי נפתלי מראפשיץ זי"ע כתב בספרו זרע קודש שבמיליה צרעת מרומז ענין הצרת עין, שאמרנו שהוא מהדברים שאמרו חז"ל שנגעים באים, שצרעת הוא נוטריקון צרת עי"ן.

ובאמת כי שתי החטאים אלו של לשון הרע וצרות עין מגיעים לאדם מחוסר האמונה בבורא כל עולמים, כי אם יאמין האדם באמת שהקב"ה הוא היה הוה ויהיה ומנהיג את הכל, ומאמין כי הקב"ה 'עשה לי כל צרכי', וכל מה שהוא צריך הקב"ה דואג בשבילי, ואין שום אחד בעולם שיכול לקחת ממנו ממה שמגיע לו, אז כשהוא בזה המדרגה ממילא אין לו צרות עין, גלל שהוא מרוצה ממצבו ואינו מחפש מה שיש להשני.

מרבין בדברי הבאי כענין שנאמר וקול כסיל ברוב דברים, ומתוך כך באין לספר בגנות הצדיקים, כענין שנאמר תאלמנה שפתי שקר הדוברות על צדיק עתק, ומתוך כך יהיה להן הרגל לדבר בנביאים ולתת דופי בדבריהם, כענין שנאמר ויהיו מלעיבים במלאכי האלהים ובזים דברים ומתעתעים בנביאיו, ומתוך כך באין לדבר באלהים וכופרין בעיקר כענין שנאמר ויחפאו בני ישראל דברים אשר לא כן על ה' אלהיהם, והרי הוא אומר שתו בשמים פיהם ולשונם תהלך בארץ, מי גרם להם לשית בשמים פיהם, לשונם שהלכה תחילה בארץ, זו היא שיחת הרשעים שגורמת להן ישיבת קרנות וישיבת כנסיות של עמי הארץ וישיבת בתי משתאות עם שותי שכר, אבל שיחת כשרי ישראל אינה אלא בדברי תורה וחכמה לפיכך הקדוש ברוך הוא עוזר על ידן ומזכה אותן בה, שנאמר אז נדברו יראי ה' איש אל רעהו ויקשב ה' וישמע ויכתב ספר זכרון לפניו ליראי ה' ולחושבי שמו. עכ"ל הרמב"ם.

הנה בדברי הרמב"ם הנפלאים האלו מונח כל היסוד של עניני הצרעת המוזכר בפרשתנו.

בפירוש הכלי יקר חקר על איזה עון פרטי באין הנגעין, ומביא רמז

בני ישראל שנצטרע בנגעי בני אדם הטמאים ביום טהרתו שיטהר לשונו ודרכיו והובא אל הכהן, כי ה' ב"ה יתכנה בשם כהן כאמור בספר הזוהר (ח"ג מט.: נג.) בפסוק והובא אל הכהן ואמר והובא לצד שנתרחק, עכשיו יתקרב ובא אל הכהן, וראה והנה נרפא הנגע שבעדו בא הצרעת, שחזרו בתשובה.

האור החיים הק' (שם) מוסיף לבאר כל הענין של טהרת המצורע על ענין גאולת ישראל, ומבאר שוצוה הכהן ולקח למטהר שתי צפרים חיות טהורות הם ב' משיחים, ונקרא צפור כי כן יתכנו נשמות העליונות כידוע, ועוד מצינו שיתכנה הגואל לצפור. וזה לך לשון הזוהר בפ' בלק (ח"ג ריב:) ומההיא מערתא יסגא חד עופא רברבא עלאה דישלוט בעלמא וליה יתיהיב מלכותא וכו' ע"כ [ומאותה מערה יצא עוף אחד גדול שישלוט בכל העולם ולו תנתן המלוכה].

ומצינו שאמרו ז"ל (סוכה נב.) ששני משיחי ישראל הם משיח בן אפרים ומשיח בן דוד, ובתחילה יתגלה משיח בן אפרים וימות ואח"כ יתגלה משיח בן דוד, וכנגד ב' אלו אמר ולקח למטהר ב' צפרים חיות

וכן הוא אינו מרגיש שאחרים מפריעים לו, בגלל ששום אחד אינו יכול לקחת ממה שמגיע לי, וממילא אינו מדבר לשון הרע.

בספה"ק מובא כי התורה היא נצחית ושייכת בכל דור, והנה מה שייך ענין הצרעת בדורנו אנו, ומבאר האור החיים הק' בפרשתנו (שם יד, ט) כי כל ענין הצרעת תרמוז על גלות ישראל ע"ד אומרו בס' הזוהר (ח"ג רלב:) שאומות העולם לישראל הם בחינת הצרעת, וישלטו בהם לצד הטעם עצמו שישובב הצרעת, ותמצא ג"כ שאמרו ז"ל (ויק"ר לב, ה) שלא נגאלו ישראל ממצרים אלא לצד שלא היה בהם בעלי לשון הרע, גם אין לך דבר שמרחיק האדם מן קונו כלשון הרע.

בכל הדורות בגלות סבלו עם ישראל מן הגוים צרות וייסורים, וכן כעת אנו עדיין סובלים מהם, ופה בארץ ישראל נתוסף לנו גם צרה מאותם רשעי העם שמצירים לנו לחיות בדרך התורה ולהיות יהודים יראים ושלמים, ומרגישים היטיב את טעם הגלות המר. וכל זה הינו צרעת כדברי האור החיים הק'.

וכתב (שם) עוד ולזה אמרה התורה זאת תהיה תורת המצורע שהוא עם

דוד יקח אותה הקדוש ברוך הוא ויצרף עמו זכו' האבות ויצרף נקמת הצדיק שנהרג, והוא אומרו יקח אותה ואת עץ וגו' וטבל אותם בדם הצפור השחוטתה, ויתגברו הרחמים מזכות האבות וממשיח הנהרג, ויתכפרו כל הדרגות הטומאות ומניעות דביקות ישראל, והוא מה שרמז הכתוב כאן באומרו והזה על המטהר פי' ענין כפרה כי למען זכות האבות ולמען אשכול הנהרג הוא כופר ויכפר על בני"י, עכ"ל הקדוש.

טהורות, כל אלו הכינויים הם מעלות הקדושה כידוע ליודעי דעת. ואומרו ועץ ארז ושני תולעת ואזוב, רמז לזכות ג' אבות עץ ארז הוא אברהם שהוא האדם הגדול בענקים, ושני תולעת יעקב, ע"ד אומרו (ישעי' מא, יד) אל תיראי תולעת יעקב, ואזוב הוא יצחק שהוא בחינת הגבורה, שצריך צירוף זכות שלשתן.

ואמר ושחט, כאן רמז להריגת משיח בן אפרים כמאמרו ית', ואמר את הצפור החי' שהוא משיח בן

מתוך רעוא דרעוין פרשת תזו"מ תשפ"א

פרשת תזריע-החודש ד"ח ניסן תשפ"ב

בעיד בת ים ת"ז

רעזא דרעזון

במדת הדין, וראה שאין העולם מתקיים, והקדים מדת רחמים ושתפה למדת הדין. וכוונת חז"ל שגם במחשבה עצמה שיתף מדת הרחמים, ולכן תשרי גימטריא י' פעמים 'הוי"ה' ו'אדנ"י', שגשגתתף הרחמים בכל הי' מדות.

ובניסן היה המעשה שהיה רק בטוב לבד, וכמו שאומרים המחדש בטובו בכל יום תמיד מעשה בראשית, ולכן ניסן י' פעמים טוב.

ראש חודש ניסן הוא גם ראשון לנשיאים, כי בראש חודש ניסן הייתה חנוכת המזבח של המשכן, ובמשך שנים עשר ימים הקריבו שנים עשר נשיאי השבטים קרבנות מיוחדים לחנוכת המזבח, בכל יום נשיא אחר. וזכר לכך נקבע המנהג עד היום הזה לקרות פרשת הנשיא שהקריב בו ביום,

ראש חודש ניסן הוא יום מיוחד אשר עליו אמרו חז"ל (שבת פז:) שאותו יום נמל עשר עטרות, ראשון למעשה בראשית, ראשון לנשיאים, ראשון לכהונה, ראשון לעבודה, ראשון לירידת האש, ראשון לאכילת קדשים, ראשון לשכון שכינה, ראשון לברך את ישראל, ראשון לאיסור הבמות, ראשון לחדשים.

זקני הרה"ק מראפשיץ זי"ע מביא בספרו זרע קודש מכתבי האר"י הק' על מה שנחלקו בגמרא (ר"ה י) רבי אליעזר אומר בתשרי נברא העולם, ר' יהושע אומר בניסן נברא העולם, ובתוס' (שם כו. ד"ה כמאן מצלינן זה היום תחלת מעשך) כתב דאלו ואלו דברי אלוקים חיים. בתשרי עלה במחשבה לבראות ובניסן נברא בפועל. והנה אמרו חז"ל (פסיקתא רבתי מ הובא ברש"י בראשית א א) שבתחילה עלה במחשבה לבראותו

בהגיע השנים עשר הימים הראשונים לחודש ניסן, היה אומר בכל יום מה יהיה בכל חודש משנים-עשר חודשי השנה המכוון כנגד אותו היום. בשנת פטירתו אמר רק עד חודש אב, וכידוע שנסתלק ב'ט' באב, שבשמחת תורה עשה פעולות רבות להחיש את ביאת המשיח, והס"מ התגבר כנגדו וזרקו למרחק רב ונשבר כל גופו, ומאז נחלש מאוד עד שנסתלק.

וזכני הרה"ק מראפשיץ זי"ע מקשר ענין הקרבת הנשיאים שכל יום הקריב נשיא אחד את קרבנו, להענין שבי"ב ימים הראשונים של חודש ניסן כל יום מורה על חודש אחד ומזל אחד, שבכל חודש מזל אחד, וכתב שבקרבות הנשיאים המתיקו כל הדינים, כי י"ב שעות היום מורים על רחמים כי כתיב (בראשית א ה) ויקרא אלוקים לאור יום, ולחשך קרא לילה מורה דין, והי"ב נשיאים המתיקו גם הי"ב שעות של הלילה, ובששת ימי המעשה כתיב (שם) ויהי ערב ויהי בקר, והם המתיקו שיהיה גם הערב בחינת בוקר, רחמים, הבוקר אור (ע"פ בראשית מד ג), והנשיאים שהיו נגד י"ב חדשים ומזלות, היה כח בידם לשנות המזל כרצונם, ולמנות שרי המזל כפי רצונם. והיה כח בידם להמתיק הכל,

החל מראש-חודש ניסן ועד י"ב בו. והוא הטעם שאין אומרים תחנון בי"ב הימים הראשונים של חודש ניסן וכמו שמובא בטור (תכט) שכל נשיא ביום הביאו קרבנו היה יו"ט שלו, ומושום כך (מכיוון שרוב ימי החודש פטורים מאמירת תחנון כמובא במג"א או"ח תכט ב) אין אומרים תחנון בכל חודש ניסן.

קראנו היום בקריאה של פרשת החודש (שמות יב ב) 'החודש הזה לכם ראש חדשים ראשון הוא לכם לחדשי השנה'. וכתב בספר אגרא דכלה (פקודי) בכוננת הכתוב, שי"ב ימים ראשונים של חודש ניסן מכוונים כנגד י"ב חודשי השנה, ויכולים לפעול אז השפעות טובות לכל השנה כולה, ולכן צריכין לבקש בפרטיות בכל יום על החודש המכוון כנגדו, כגון למשל ביום א' ניסן, לבקש על כל ימי חודש ניסן, וביום ב' ניסן, להתפלל על חודש אייר, וביום ג' ניסן להתפלל על חודש סיון, וכן על שאר כל החודשים כולם, ולכן אשרי המנצל ימים אלו בקדושה וטהרה, ועוסק בהם בתפילה הרבה, כי על ידי זה יזכה להמשיך על עצמו השפעות טובות לכל השנה כולה.

וידוע מה שהיה אצל זקני הרה"ק הרבי מלובלין זי"ע, שבכל שנה

אחר הקריאה של הפרשה של הנשיא, נוהגים לומר נוסח 'יהי רצון', ונוסח התפילה הוא מקושי הבנה, שאנו אומרים שתאיר היום בחסדך הגדול על נשמתין קדישין דמתחדשין כצפרים 'ומצפצפין ומשבחין ומצלאין על עמא קדישא ישראל'. וצריכים להבין מה הוא הכוונה שאנו מצפצפין ומשבחין ומצלאין על עמא קדישא ישראל בימים אלו, שלא נודע לנו איזו ענין של עבודת התפילה בימים אלו דייקא, כי מילא בעשרת ימי תשובה יש לנו עבודה מיוחדת בענין התפילה, אבל בימים אלו לא נודע לנו איזה ענין מיוחד בתפילה.

ונראה לומר בדרך צחות על פי מה שמובא בשם זקני הרה"ק מבארדיטשוב זי"ע, שפעולות הניקיון בימים שלפני פסח משולות לתקיעות שופר. שראשי התיבות 'קרייצען, שארן, רייבין, קערין' הם קשר"ק, והמלאכים העולים מהם הם כמו הקשר"ק של תקיעת שופר, וממליצים טוב על ישראל. ואולי זה כוונתנו באמרם 'מצפצפין ומשבחין ומצלאין', שהקולות של הניקיונות שעולים בימים אלו מבתי עם ישראל הקדושים, הם מליצים טוב על ישראל.

עוד יש לומר שהנה עבודת יום טוב פסח הוא עבודה שבפה, כדאיתא

כל הי"ב צירופים והששה ימים שבכל יום ערב ובוקר, והמתיקו הי"ב שעות הלילה שיהיה יום, כמו היום מורה חסד, והי"ד עתים הפכו לטובה, ולכן אח"כ אור לי"ד (פסחים פ"א מ"א), וגם הלילה של י"ד קראו אור כנ"ל, שלילה כיום יאיר כחשיכה כאורה הכל רחמים, ולכן היה בליל שביעי של פסח בקריעת ים סוף 'ויאר את הלילה' (שמות יד כ), ואח"כ סופרים ספירה ואומרים בכל לילה היום יום, כנ"ל להמשיך החסדים בחינת אור יום.

ולפי דבריו יבואר מה שמובא בטור (תכט) שכל נשיא ביום הבאת קרבנו היה יו"ט שלו, שהנשיא בכוחו להמתיק הכל, שיהיה הכל בבחינת יום טוב.

בענין זה ידועים דברי הדגל מחנה אפרים (בא) שכתב שמעתי מן אדוני אבי זקני הבעש"ט הק' זי"ע, שאמר פעם אחד בחודש ניסן להרב המגיד המפורסם מטורמזין, עתה העת שצריכים להתפלל, כי באחד בניסן ראש השנה למלכים ואז נתמנה בו כל השרים ושלטונים שבעולם, ולעת עתה נתמנו שרים לא טובים ועתה הוא העת להתפלל. ודברים אלו הוא כדאמרן שיש בימים אלו כח להמתיק הכל.

של מצות סיפור יציאת מצרים. ואולי לכוונה זו אנו אומרים 'מצפצפין ומשבחין ומצלאין על עמא קדישא ישראל' בימים אלו, שזה קאי על עבודת הפה של מצות סיפור יציאת מצרים.

בעת נראה לומר שזהו גם הכונה ביוצרות שאמרנו היום 'החודש אשר ישועות בו מקיפות', שידוע מה שמתאמר שהוא מלשון 'החנוני מקיף' לשון של הקפה, שהישועות של חודש ניסן נותנים בהקפה גם אם עדיין אין אנו ראויים לישועות אלו, ויש לומר שהקפה זו הוא גם בענין התפילה, שגם לפני ליל הסדר אפשר להשתמש בכוח הפה, שהתפילות שאנו 'מצפצפין ומשבחין ומצלאין על עמא קדישא ישראל' כבר בימים שלפני פסח יתקבלו לפני שוכן מרומים לרחמים ולרצון.

יעזור השי"ת שנוכה לכל האורות, והקדושות של חודש זו, ושנוכה להקריב קרבן הפסח במהרה, בבנין בית המקדש בביאת גוא"צ בב"א.

(שעה"כ דרושי פסח דרוש ד) שפסח הוא 'פה סח', אבל עבודה זו הוא בעיקר בליל הסדר ש'וכל המרכה לספר הרי זו משובח', אבל אנו אומרים בנוסח ההגדה בליל הסדר 'כול מראש חודש' תלמוד לומר ביום ההוא וגו' בעבור זה לא אמרתי אלא בשעה שיש מצה ומרור מונחים לפניך. הרי שמצוה זו של העבודה בפה אינו מתחיל אלא בליל הסדר.

אמנם ידוע אצל החסידים היה מתחשבים גם בהוא אמינא של הגמרא, כמו שידוע שאצל חסידים לא נהגו לומר תחנון במ"ז ו"ז אדר, בגלל שבגמרא (מגילה ב.) יש הוא אמינא שיהיה מותר לקרות המגילה בשיתסר ושיבסר. ואם להגמרא היה הוא אמינא שיכולים לקרות את המגילה בימים אלו, א"כ שגם בימים אלו מאיר הארה של קדושת פורים, ולכן אין אומרים בו תחנון.

כמו כן יש לומר, שאם היה הוא אמינא שיכולים לקיים מצות סיפור יציאת מצרים בימים אלו, הרי שגם בימים אלו מאיר הארה וקדושה

